

2015/2095(INI)

19.10.2015

YTTRANDE

från utskottet för transport och turism

till utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

över situationen i Medelhavet och behovet av ett helhetsgrepp på migration i EU
(2015/2095(INI))

Föredragande av yttrande: Merja Kyllönen

FÖRSLAG

Utskottet för transport och turism uppmanar utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- A. Unionens sjögränser i Medelhavet är yttre EU-gränser och kan till skillnad från landgränserna inte stängas. Man måste snarast ta itu med problemet med flyktingtillströmningen och förhindra att flyktingar faller offer för människosmugglare och maffior.
1. Europaparlamentet uttrycker sin oro över att antalet människor som riskerar sina liv på farliga överfarter över Medelhavet till EU ökar dramatiskt. Parlamentet betonar att Medelhavet är den största migrationsvägen till havs i världen, med ett tätt nätverk av handelstrafik, och att den nuvarande flyktingkrisen har satt stor press på handelsjöfarten och ökat dess del av bördan, särskilt i fråga om besättningens säkerhet och allmänna säkerhetskrav. Parlamentet anser att de omfattande åtgärder som EU avser att vidta för att tackla de mångfasetterade problem som krisen orsakar bör ta vederbörlig hänsyn till detta och därmed minska de negativa effekterna för transportsektorn.
 2. Europaparlamentet påminner om att FN:s flyktingkonvention¹, Unclos-konventionen², Solas-konventionen³ och SAR-konventionen⁴ kräver att varje stat som är part i konventionerna ålägger befälhavaren på ett fartyg som för dess flagg att – i den mån så är möjligt utan allvarlig fara för fartyget, dess besättning eller passagerare – bistå alla personer som anträffas på havet och befinner sig i sjönöd, oavsett deras nationalitet eller ställning eller de omständigheter under vilka de anträffas, och se till att de ges första hjälpen och får andra behov tillgodosedda samt förs till en säker plats och att aktivt delta i sök- och räddningsinsatser till sjöss. Parlamentet betonar att det inte bara är en internationell utan också en etisk skyldighet att rädda en person i sjönöd.
 3. Europaparlamentet uppmanar samtliga hamn- och sjöfartsmyndigheter i medlemsstaterna och Europeiska sjösäkerhetsbyrån (Emsa) samt i synnerhet befälhavarna på fartyg som trafikerar Medelhavet att vara ytterst uppmärksamma på möjliga båtar med migranter och flyktingar i nöd. Parlamentet rekommenderar i detta sammanhang en strikt tillämpning av de riktlinjer som utfärdats av Internationella sjöfartsorganisationen och FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) om behandling av personer som undsätts till sjöss⁵.
 4. Europaparlamentet påpekar att 13 475 personer under perioden 1 januari–31 maj 2015, då totalt 47 265 migranter undsattes till sjöss i Medelhavet, räddades av handelsfartyg⁶. Under denna femmånadersperiod ombads 302 handelsfartyg att ändra kurs för att bistå

¹ FN:s konvention angående flyktingars rättsliga ställning, 1951.

² FN:s havsrättskonvention från 1982, artikel 98 (Skyldighet att bistå personer i sjönöd).

³ Den internationella konventionen om säkerheten för människoliv till sjöss från 1974, förordning 33 (Nödmeddelanden – skyldigheter och förfaranden).

⁴ Den internationella sjöräddningskonventionen från 1979, med senare ändringar.

⁵ Internationella sjöfartsorganisationens resolution MSC 167(78) och *Sjöräddning: en vägledning om principer och praxis som tillämpas på migranter och flyktingar*.

⁶ Enligt statistik från den europeiska redareföreningen (ECSA).

räddningsinsatser, och 104 av dessa fartyg ombads senare att undsätta och föra i land migranter med hänvisning till den akuta situationen.

5. Europaparlamentet beklagar att mer än 3 000 människor hittills har mist livet under livsfarliga överfarter bara under 2015, enligt uppgifter från UNHCR⁷.
6. Europaparlamentet uppmanar rådet att snarast anta det förslag som kommissionen lade fram den 9 september 2015 och som parlamentet antog i plenum den 17 september om att omplacera 120 000 personer i behov av internationellt skydd samt att kontinuerligt utvärdera eventuella ytterligare behov i fråga om skydd av flyktingar.
7. Europaparlamentet betonar att handelsfartygen ligger i främsta linjen för sök- och räddningsinsatser med hänsyn till både omfattning och verksamhet, även om det är medlemsstaterna som har det främsta ansvaret. Parlamentet påpekar att handelsfartyg inte är utrustade och deras besättningar inte utbildade för att göra dem tillräckligt förberedda på att systematiskt delta i räddningsinsatser i en så stor skala.
8. Europaparlamentet påminner om att bistånd som erbjuds av handelsfartyg och deras besättningar vid räddningsinsatser inte bör ersätta det bistånd till migranter till havs som måste fortsätta att utföras av behöriga myndigheter i EU och medlemsstaterna, som måste anslå nödvändiga mänskliga och ekonomiska resurser. Parlamentet erkänner och hyllar de humanitära organisationernas avsevärda och generösa bidrag till att undsätta båtar och sätta in fartyg i Medelhavet, särskilt dem som tillhör Läkare utan gränser och Migrant Offshore Aid Station (MOAS).
9. Europaparlamentet konstaterar att de möjliga ekonomiska och rättsliga följderna för fartyg som deltar i undsättning och deras ägare avskräcker vissa fartyg från att hjälpa till. Medlemsstaterna uppmanas att inte bestraffa dem som frivilligt hjälper migranter av humanitära skäl, inbegripet transportörer och fartygsägare. Kommissionen uppmanas att föreslå en översyn av rådets direktiv 2001/51/EG.
10. Europaparlamentet fruktar att situationen i Medelhavet – där vi redan bevittnar en mänsklig tragedi – kan leda till olyckor och förlust av människoliv för både migranter och fartygsbesättningar och även medföra risker i fråga om sjöfartsskydd och miljö, eftersom fartygen och deras besättningar inte är tillräckligt förberedda för att hantera sök- och räddningsinsatser utöver sina ordinarie uppgifter.
11. Europaparlamentet välkomnar kommissionens meddelande *En europeisk migrationsagenda* (COM(2015)0240) och kräver att samtliga medlemsstater tar sitt ansvar, vidtar lämpliga och omedelbara åtgärder på både medlemsstatsnivå och EU-nivå för att förhindra ytterligare mänskliga tragedier i Medelhavet och garanterar att internationella och etiska skyldigheter fullgörs i enlighet med principerna om solidaritet och delat ansvar. Parlamentet uppmanar kraftfullt EU och dess medlemsstater att hitta en ändamålsenlig och hållbar lösning på de nuvarande bristerna i EU:s migrationssystem, ta itu med de faktiska orsakerna till den rådande migrationskrisen samt förhindra att fler av människosmugglarnas båtar avgår och att ännu fler människoliv går till spillo på Medelhavet. Åtgärderna på EU-nivå bör vara övergripande och leda till kontrollerad, hanterbar, säker och laglig migration.

⁷ <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>

12. Europaparlamentet är djupt oroat över den pågående migrationskrisen i Medelhavet, i synnerhet när det gäller de humanitära aspekterna, men även effekterna på sjöfarten, inbegripet passagerarfartyg, kryssningsfartyg och containerfartyg, säkerheten för fartygen och deras besättning och last samt den allmänna sjösäkerheten.
13. Europaparlamentet anser att kampen mot smuggling av migranter inte får undergräva den fria sjöfarten.
14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna, rådet och kommissionen, i väntan på de nödvändiga åtgärderna på medellång och längre sikt, att fortsätta att öka finansieringen av tillräckliga sök- och räddningsinsatser i Medelhavet och att utöka verksamhetsområdet för de befintliga insatserna tillsammans med de behöriga myndigheterna, så att säkerheten och de grundläggande rättigheterna för såväl de migranter och personer med rätt till internationellt skydd som försöker komma in i Europa som de besättningar som arbetar till sjöss i Medelhavet kan garanteras.
15. Europaparlamentet begär att det genomförs strikta kontroller av den faktiska användningen av finansiering av räddningsinsatser och mottagningsenheter, i syfte att säkerställa att den används korrekt för dessa specifika ändamål och förhindra att den skingras på ett olagligt sätt.
16. Europaparlamentet uppmanar EU:s myndigheter och medlemsstater att fullt ut använda befintliga övervaknings- och informationssystem för sjötrafik i Medelhavet, samla in uppdaterad information om fartyg som passerar längs EU:s kuster och ytterligare utveckla samarbetet mellan olika sjöfartsmyndigheter, till exempel transportsäkerhets-, marin- och kustbevakningsmyndigheter, om nödvändigt genom fördjupade samarbeten i enlighet med artikel 20 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 329.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i syfte att bättre samordna och verkställa effektiva sjösäkerhetsinsatser, bidra till upplösning av smugglarnätverk och beslagtagande av deras båtar samt hålla uppsikt över situationen i realtid för att stödja räddningsinsatser. Parlamentet betonar att Emsa måste involveras i sin fulla kapacitet som tillhandahållare av integrerade sjöfartstjänster för att stödja sök- och räddningsinsatser i Medelhavet, en roll som bör stärkas.
17. Europaparlamentet betonar att medlemsstaterna och berörda myndigheter måste säkerställa en smidig landsättning av undsatta flyktingar och migranter i den utsedda hamnen från fartyg som har varit del av en räddningsinsats.
18. Europaparlamentet understryker att besättningarna på passagerarfartyg, kryssningsfartyg och containerfartyg som deltar i ett räddningsuppdrag inte under några omständigheter får försvåra eller hindra arbetet för de tjänstemän som ansvarar för kontrollen av migranter i gränsmedlemsstater, under samordning av Frontex, oavsett vilka beslut de fattar i enlighet med medlemsstatens och EU:s lagstiftning.
19. Europaparlamentet betonar att Frontex kapacitet och behörighet behöver stärkas snarast.
20. Europaparlamentet uppmanar alla parter som är berörda av situationen i Medelhavet att söka lösningar på flyktingkrisen, bland annat genom insatser för att förbättra säkerheten och de grundläggande rättigheterna för flyktingarna i deras hemländer. EU och dess medlemsstater uppmanas att erbjuda stöd och resurser till medlemsstaterna i främsta linjen, att hitta lösningar på de bakomliggande orsakerna till storskalig migration, att stärka samarbetet med tredjeländer i Medelhavsområdet som Turkiet, Libyen, Libanon och

Jordanien kring informationsutbyte, gemensamma sök- och räddningsinsatser, gränskontroll, övervakning och främjande av avtal om migrationskontroll samt bekämpa människosmugglare, ledare inom den organiserade brottsligheten och kriminella smugglarnätverk med hjälp av stränga straffrättsliga påföljder.

21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en arbetsgrupp tillsammans med medlemsstaternas behöriga myndigheter, de humanitära organisationerna på plats samt EU:s och FN:s organ i syfte att snabbt få fram transportmedel för flyktingarna och upprätta säkra och lagliga vägar, både till sjöss och till lands, som gör det möjligt för asylsökande och flyktingar att ta sig från konfliktområdena till flyktingläger och sina destinationsländer under säkra och värdiga former. Parlamentet anser att lagliga och reglerade invandringskanaler behöver öppnas och ansvaret för dem fördelas mellan de 28 medlemsstaterna.
22. Europaparlamentet påpekar att det tillfälliga återinförandet av gränskontroller i flera medlemsstater äventyrar det normala Schengensystemet med öppna inre gränser i EU och fri rörlighet för personer, försämrar förhållandena för flyktingarna vid gränserna och skapar problem för EU:s transportsystem, inbegripet transporten av passagerare. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå lämpliga verktyg och lösningar för snabba reaktioner i syfte att upprätthålla ett smidigt fungerande transportsystem och rätten till fri rörlighet för personer, inbegripet passagerarrättigheter.
23. Europaparlamentet betonar vikten av att skapa en infrastruktur och ett system som förutser vilket område vid EU:s yttre gränser som närmast kommer att utsättas för kraftigt ökade migrationsströmmar och gör förberedelser för dessa.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	13.10.2015
Slutomröstning: resultat	+: 34 -: 9 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Gesine Meissner, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Tomasz Piotr Poręba, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Tapardel, Pavel Telička, István Ujhelyi, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg, Janusz Zemke, Roberts Zile, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Evžen Tošenovský